

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-4-023

(Soruşturma)

Karar Sayısı : 21-01/8-6

Karar Tarihi : 07.01.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Buket ARI, Noyan DELİBAŞI, Nezir Furkan KIRAN,
Barış BİRCAN, Burçin GÜLEŞ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği

- OSEM Sertifikasyon A.Ş.

Temsilcileri: Av. Dr. Oğuzkan GÜZEL

Mustafa Kemal Mah. 2110. Sok. No:17 Çankaya Ankara

D. ŞİKÂyet

BAŞVURUSUNDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

- Sigorta Eksperleri İşveren Sendikası

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 29.08.2019 tarihli ve 19-30/453-M sayılı kararı uyarınca hakkında soruşturma yürütülen Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği ve OSEM Sertifikasyon A.Ş. tarafından sunulan revize taahhüdün değerlendirilmesi.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına ulaşan şikâyet başvurularında, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'nin (TSB) %100 iştiraki olarak kurulan ve yönetim kadrosunda sigorta şirketlerinin üst düzey yöneticilerinin bulunduğu OSEM Sertifikasyon A.Ş.'nin (OSEM) Türkiye Akreditasyon Kurumundan (TÜRKAK) "TS EN ISO/IEC 17065:2012 Standardı"na göre akredite olması sonucunda piyasada eşdeğer parça sertifikasyonu veren diğer teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaşacağı, tarafsız ve bağımsız olmayan bu teşebbüsün çeşitli faaliyetleriyle rakiplerin piyasadaki dışlanacağı iddia edilmiştir. OSEM tarafından sunulan hasar onarım merkezlerine ve eşdeğer parça tedarikçilerine yönelik standart belirleme ve sertifikalandırma hizmetleri ile toplu yedek parça alımı faaliyetlerinin rekabeti engellediği ve OSEM PORTAL adlı hasar yönetim sisteminin (HYS) rekabete hassas bilgileri şeffaf hale getireceği iddialarına ilişkin olarak, Rekabet Kurulunun (Kurul) 29.08.2019 tarihli ve 19-30/453-M sayılı kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla TSB ve OSEM hakkında Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde soruşturma açılmasına karar verilmiştir. OSEM ve TSB'nin birinci yazılı savunmaları Kurum kayıtlarına 09.10.2019 tarihinde intikal etmiştir. Hazırlanan Soruşturma Raporu 02.09.2020 tarihinde taraflara tebliğ edilmiş, tarafların ikinci yazılı savunmaları, 02.11.2020 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (3) Soruşturma Raporu'nun tebliğini takip eden dönemde soruşturma taraflarınca, Soruşturma Raporu'nda ortaya konulan rekabet sorunlarının ortadan kaldırılmasına yönelik çözüm önerilerinin saptanabilmesi adına toplantı yapılması talep edilmiştir. 26.10.2020 tarihinde Rekabet Kurumu merkez binasında, 16.11.2020 tarihinde ise video

konferans yoluyla soruşturma taraflarının temsilcileri ile toplantı yapılmıştır. TSB ve OSEM tarafından 25.11.2020 tarih ve 12744 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal ettirilen yazı ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi kapsamında çözüm önerilerini içeren bir taahhüt paketi sunulmuş ve soruşturmaya son verilmesi talep edilmiştir. Hazırlanan 30.11.2020 tarih ve 2019-4-023/BN-04 sayılı Bilgi Notu 03.12.2020 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş, 20-52/729-M sayılı Kurul kararı ile, TSB ve OSEM tarafından 25.11.2020 tarih ve 12744 sayı ile sunulan taahhüdün rekabet sorunlarını gidermekte mevcut haliyle yetersiz olması nedeniyle kabulünün mümkün olmadığına, bununla birlikte taahhüdün 2. ve 3. maddelerinde kısa kararın tebliğinden itibaren en geç 20 (yirmi) gün içinde taraflarca rekabetçi sorunları gidermeyi sağlayacak değişikliklerin yapılabileceğine karar verilmiştir.

- (4) Soruşturma süreci devam etmekte olduğundan, hazırlanan Ek Yazılı Görüş taraflara 07.12.2020 tarihinde tebliğ edilmiştir.
- (5) 09.12.2020 tarihinde Kurum merkez binasında soruşturma taraflarının temsilcileriyle taahhüt paketinde kabul edilmeyen taahhüt kalemlerine ilişkin bir toplantı yapılmıştır. TSB ve OSEM tarafından 23.12.2020 tarih ve 13905 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal ettirilen yazı ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi kapsamında çözüm önerilerini içeren revize edilmiş taahhüt paketi sunulmuş ve soruşturmaya son verilmesi talep edilmiştir. Revize taahhüt metnine ilişkin olarak hazırlanan 30.12.2020 tarih ve 2019-4-023/BN-06 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (6) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** 30.11.2020 tarih ve 2019-4-023/BN-04 sayılı Bilgi Notu'nda, TSB ve OSEM tarafından sunulan taahhüt paketinin 1., 4. ve 5. maddeleri kapsamında getirilen taahhütlerin Soruşturma Raporu'nda tespit edilen rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğuna, 2. maddesi kapsamında, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM) bünyesinde tutulan hasar onarım parçalarına ilişkin verilerin OSEM ile paylaşılmasının durdurulup durdurulmayacağı hususunun veya bu verilerin OSEM dışındaki taraflarla paylaşılma usulünün ve paylaşılacak verinin niteliğinin net olmaması gerekçesiyle, 3. maddesi kapsamında öngörülen sınırlamanın yalnızca yönetim kuruluna ilişkin olması, icrai görevleri olan genel müdür, genel müdür yardımcıları gibi yöneticileri kapsamaması gerekçesiyle, 2. ve 3. maddelerde yer alan taahhütlerin Soruşturma Raporu'nda tespit edilen rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren en geç 10 (on) gün içerisinde bir kereye mahsus olmak üzere bu taahhütlerde değişiklik yapılabileceğine karar verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.
- (7) Revize taahhüt metni üzerine hazırlanan 30.12.2020 tarih ve 2019-4-023/BN-06 sayılı Bilgi Notu'nda ise, TSB ve OSEM tarafından sunulan taahhütlerin soruşturma raporunda tespit edilen rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu, taahhüt paketinin 1.maddesi ile Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 1 (bir) yıl içerisinde gerçekleştirilecek devir işleminin verilen taahhütteki şartlara uygun olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla devir sözleşmesinin bir örneğinin Kuruma gönderilmesi gerektiği, taahhüt paketinin 2. maddesi ile OSEM ile SBM arasında imzalanmış olan 04.05.2016 tarihli SBM-OSEM Bilgi İşlem Hizmetleri Yönetim Protokolü'nün (Protokol) Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde feshedilerek işlemin Kuruma tevsik edilmesi gerektiği, SBM'den araç sigortalarındaki onarım parçalarına ilişkin bilgileri mevzuata uygun şekilde ilgili paydaşlar ile paylaşması halinde, OSEM ve diğer tüm teşebbüsler ile eşit şartlarda paylaşması için karar alınmasını sağlamak üzere Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde girişimde bulunulması ve ilgili yazışmalar ile SBM tarafından alınacak kararın bir örneğinin Kuruma gönderilmesi gerektiği, OSEM'in hisse devri

sonrasında, OSEM yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerinin isimleri ile başka hangi teşebbüs veya teşebbüs birliklerinde görev yaptıklarına ilişkin bilgilerin devirden sonraki 60 gün içinde Kuruma bildirilmesi gerektiği, OSEM yönetim kurulu üyelerinden, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 553. maddesi kapsamında hukuki sorumlulukları beyanında OSEM yönetim kurulu üyesi olmaları sebebiyle öğrenecekleri bilgileri, kendilerinin veya başkaca kuruluşların çıkarları için kullanmayacaklarına ilişkin olarak alınacak taahhüt beyanlarının Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde Kuruma gönderilmesi gerektiği, oto bakım ve onarım servislerinin OSEM sertifikası alma konusunda, herhangi bir şekilde zorlanmayacağına dair alınacak yönetim kurulu kararlarının TSB'ye üye bütün sigorta şirketleri ile paylaşılacağına ve ayrıca hasar onarım servislerinin OSEM sertifikası almasına yönelik zorunluluk olmadığına dair OSEM'e ait web sitesine "Oto Bakım ve Onarım Merkezi" ile ilgili bölüm içerisine bir açıklama konulacağına dair taahhütlerin Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde gerçekleştirilerek Kuruma tevsik edilmesi gerektiği, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca, getirilen taahhüt paketinin bağlayıcı hale getirilerek taraflar hakkında başlatılmış olan soruşturmanın sonlandırılabilceği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Soruşturma Raporunda Yer Verilen Rekabet Sorunları

- (8) Rekabet sorunları, OSEM'in hissedarlık ve yönetim yapısı dahilinde yürüttüğü üç ayrı pazarı etkileyen üç ayrı faaliyet üzerinde yoğunlaşmış bulunmaktadır. Bu faaliyetler eşdeğer parça sertifikasyonu, hasar onarım servisi sertifikasyonu ve hasar yönetim sistemi (HYS) işleticiliğine yönelik faaliyetlerdir.
- (9) TSB, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu hükümlerince sigorta şirketlerinin üyeliğinde oluşmuş olan tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. TSB, OSEM'in hisselerinin %100'üne sahip olduğundan OSEM'in sermaye ihtiyacı TSB tarafından karşılanmaktadır. Diğer bir deyişle sigorta şirketlerine ait bir teşebbüs birliğinin iştiraki konumunda bulunan OSEM, aynı zamanda yönetim yapısı içerisinde de şirket yöneticilerini barındırmaktadır. OSEM'in yönetim yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1: OSEM'in Yönetim Kurulu Yapısı

Ad	Unvan	Görev Yaptığı Yer
Ahmet Ceyhan HANCIOĞLU	Başkan	HDI - Genel Müdür
E. Baturalp PAMUKÇU	Üye	TÜRK NİPPON - Genel Müdür
Fahri ALTINGÖZ	Üye	AKSİGORTA - Genel Müdür Yardımcısı
Erdoğan YURTSEVEN	Üye	MAPFRE - Genel Müdür Yardımcısı
M. Atilla OKSAY	Üye	TSB - Genel Sekreter Yardımcısı
A. Bener YIKILMAZ	Üye	OSEM - Genel Müdür

Kaynak: <https://www.osemas.com.tr/tr/sayfalar/yonetim-kurulu-1032> (Erişim Tarihi: 27.11.2020)

- (10) Dosya kapsamında yapılan incelemelerde, TSB'nin OSEM'in tek hissedarı olmasının yanı sıra bahse konu ekonomik faaliyetlerinin yürütülmesinde de etkin olarak rol oynadığı görülmüştür. Bu kapsamda soruşturmaya konu eylemler, sigorta şirketlerinin bir araya gelmesiyle oluşan teşebbüs birliği eylemi niteliğindedir. Bu tespit, aşağıda yer verilecek faaliyetlerin sigorta şirketlerinden bağımsız bir teşebbüsçe yürütülmesinden farklı sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Sonuç olarak TSB'nin, OSEM vasıtasıyla yürüttüğü ekonomik faaliyetler, hasar onarım servisi sertifikasyonu hizmetleri, eşdeğer yedek parça

sertifikasyonu hizmetleri ve HYS işleticiliği hizmetlerindeki rekabeti etkileyecek niteliktedir.

OSEM'in Motorlu Araçlara Yönelik Eşdeğer Parça Sertifikasyonu (EPS) Faaliyetleri

- (11) Sigortalanmış araçların hasar görmesi durumunda, bu hasarın giderilmesinde yedek parça değişimi söz konusu olduğunda, hasarlı araçta orijinal yedek parça mı yoksa orijinale eşdeğer parça mı kullanılacağı hususu gündeme gelmektedir. Motorlu Araç Sigortalarında Eşdeğer Parça Belgeleme Esaslarına İlişkin Genelge hükümleri uyarınca, onarımda eşdeğer parça kullanılması tercih edildiğinde, bu parçanın eşdeğer olup olmamasından sigorta şirketi sorumlu olmaktadır. Dolayısıyla eşdeğer parça kullanılması halinde bu parçanın gerçekten eşdeğer kalitede olup olmadığı önem arz etmektedir. Mevzuat hükümleri gereği eşdeğer parça sertifikasyonu yapacak olan belgelendirme kuruluşlarının TÜRKAK veya Uluslararası Akreditasyon Forumu (International Accreditation Forum (IAF)) çatısı altında ilgili standartlarda karşılıklı tanıma anlaşması imzalanmış olan akreditasyon kuruluşlarından ISO/IEC 17065 standardına uygun olarak akredite edilmiş olması şartı aranmaktadır.
- (12) Bu çerçevede TÜRKAK tarafından akredite edilmiş olan OSEM tarafından gerçekleştirilen EPS faaliyeti kapsamında, çeşitli yedek parçaların orijinali ile eşdeğer kalitede olup olmadıkları test edilmekte ve orijinali ile eşdeğer nitelikte olduğu tespit edilen parçalar eşdeğer parça olarak sertifikalandırılmaktadır. Anılan parçalar aynı zamanda sigorta şirketlerinin hasar onarımı kapsamındaki en büyük maliyet kalemlerinden birini oluşturmaktadır. Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre bu parçaların en büyük alıcısının sigorta şirketleri olduğu anlaşılmaktadır. Sigorta şirketlerinin parçanın niteliğinden dolayı sorumlu olması ve eşdeğer parça kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan maliyet düşüşleri sigorta şirketlerini OSEM çatısı altında EPS faaliyetine teşvik etmektedir.
- (13) Soruşturma Raporu kapsamında OSEM'in, OSEM PS 10001 olarak anılan eşdeğer parça standartları programının rekabet karşıtı etkiler doğurup doğurmadığı incelenmiştir. Hâlihazırda Türkiye'de EPS faaliyeti gösteren teşebbüsler TÜRKAK tarafından akredite edilen OSEM ve Entidad Nacional de Acreditación (ENAC) tarafından akredite edilen CZ İSPANYA kontrolündeki CZTURK olarak karşımıza çıkmaktadır. Kendisine geçmiş yıllarda tanınan münhasır yetki sona eren Türk Standartları Enstitüsünün (TSE) ise eşdeğer parça belgelendirmeye yönelik akredite olmaması sebebiyle pazarda aktif olmadığı fakat potansiyel bir oyuncu olarak kabul edilebileceği görülmektedir.
- (14) Soruşturma süreci içerisinde birçok farklı teşebbüs ile ve sektörel kuruluşla görüşmeler yapılmış, ayrıca OSEM ve TSB'ye ait iç yazışmalar ile OSEM ve iş ortağı konumunda bulunan teşebbüsler arasındaki yazışmalar incelenmiştir. Anılan incelemeler sonucunda OSEM'in eşdeğer parça sertifikasyonu alanında rakipleri ile eşit koşullarda faaliyet göstermek istemediği ve olası rakiplerinin pazara girişlerini, sigorta şirketlerinin OSEM belgesi olmayan parçaları satın almayacağı izlenimi uyandırarak, kontrol altında tutmayı amaçladığı görülmüştür. Ayrıca OSEM'in yönetim ve kontrol yapısı, EPS pazarını domine etmeye yönelik yazışmalar ile birlikte değerlendirildiğinde, sigortacıların kullanacakları parçalarda OSEM tarafından verilen eşdeğer parça sertifikasının aranmasının fiilen zorunlu hale gelebileceği anlaşılmıştır. Nitekim dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre, OSEM'in 2019 yılı başında söz konusu faaliyete başlamasıyla artık CZTURK'ün bu faaliyeti fiilen yürütemediği anlaşılmaktadır. Son olarak, OSEM'in TSB kontrolünde olması nedeniyle sigorta şirketleri eşdeğer parça alımında OSEM sertifikalı olan eşdeğer parçaları diğer sertifikalı ürünlere tercih edebileceklerdir. Bu durumun, eşdeğer parça üreticileri arasındaki rekabeti doğrudan etkileyebileceği, OSEM sertifikalı üreticilerin

ürettiği eşdeğer parçaların sigorta şirketlerince daha tercih edilir hale gelmesi halinde diğer yedek parçalara yönelik talebin azalacağı ve bu durumun eşdeğer parça pazarındaki rekabet ortamını bozucu etki gösterebileceği değerlendirilmektedir.

- (15) Yukarıda yer verilen rekabet sorunlarının yanında, SBM tarafından münhasıran OSEM'e sağlanan veri desteğinden kaynaklanan etkiler de söz konusudur. Nitekim OSEM ile SBM arasında 04.05.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Protokol imzalandığı, bu Protokol kapsamında hasar hesaplaması için yedek parça bilgilerinin raporlanabilmesi amacıyla parça grubu, araç yaşı, araç sınıfı ve yıl bazında sigorta şirketlerinin tedarik ettiği orijinal ve eşdeğer parçaların adet ve maliyet bilgilerinin OSEM'in talep etmesi durumunda SBM tarafından paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca yerinde incelemede elde edilen belgelerde, anılan Protokol'ün yürürlüğe girmesinden önce de eşdeğer ve orijinal parçalara ilişkin detaylı bilgilerin OSEM ile paylaşıldığı görülmüştür. Hâlihazırda anılan verinin SBM tarafından EPS pazarında faaliyet gösteren diğer teşebbüslere açılmasının söz konusu olmadığı dikkate alındığında OSEM'e tanınan bu ayrıcalık EPS pazarında rekabeti bozmasının yanı sıra OSEM sertifikasını tercih etmeyen ve bu nedenle SBM nezdinde tutulan verilere erişim imkânı bulamayan parça üreticileri aleyhine, rekabeti olumsuz yönde etkileyecek niteliktedir.

OSEM'in Hasar Onarım Servislerine Yönelik Sertifikasyon Faaliyeti

- (16) Sigorta şirketleri ile hasar onarım servisleri arasında, yapmış oldukları anlaşmalar sebebiyle dikey bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan anlaşmalar sonucu servisler sigorta şirketlerinin müşterilerine doğrudan ulaşma şansı yakalarken sigorta şirketleri de bu servislerin işçilik ücretleri üzerinden çeşitli oranlarda indirim almaktadır. Her iki tarafın da bu dikey ilişkiden kazandığı faydalar değerlendirilirken sigorta şirketlerinin bu ilişkideki güçlü taraf olduğu dikkat çekmektedir. Nitekim sigortalılar da anlaşmalı servisleri daha fazla tercih ettikleri için sigorta şirketleri esasen servislerin en büyük müşterisi konumundadır.
- (17) Söz konusu servisler çeşitli kalite kriterlerini sağladıklarını gösterir sertifikalar alabilmektedir. Bu sertifikaları veren, diğer bir deyişle Türkiye'de hasar onarım servislerine ilişkin sertifikasyon hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler TSE, CZTURK ve OSEM'dir. Soruşturma sürecinde edinilen bilgiler kapsamında sertifikalı özel servislerin ve tamirhanelerin büyük çoğunluğunun TSE sertifikasına sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, 2015 yılında faaliyetlerine başlayan OSEM'in dört yıllık süreçte diğer sektör oyuncusu CZTURK kadar sertifikalandırma yaptığı ancak bu sayının TSE sertifikalı servislerle kıyaslandığında çok küçük bir miktar olduğu anlaşılmaktadır.
- (18) Kurul, OSEM'in sağladığı OSEM SS 10001 belgesini konu alan uygulamayı daha önce bir menfi tespit/muafiyet başvurusu kapsamında ele almıştır. İlgili muafiyet kararı, mevcut soruşturmanın konusundan farklı olarak OSEM SS 10001 veya benzeri kalite standartları belgesinin sigorta şirketleriyle anlaşmalı olarak çalışan hasar onarım servislerinden zorunlu olarak istenmesine ilişkin olan TSB kararına yönelik olarak alınmıştır. Kurulun 20.12.2018 tarihli ve 18-48/751-364 sayılı kararı ile, TSB'nin, üyesi sigorta şirketlerinin anlaşmalı oldukları tüm hasar onarım servis noktalarında asgari olarak OSEM SS 10001 veya benzeri kalite standartlarının zorunlu olarak istemesine ilişkin kararına bireysel muafiyet tanınması talebi reddedilmiştir. Mevcut dosya kapsamında ise OSEM'in servislere yönelik sertifikasyon faaliyetinin bizzat kendisi incelemeye konu edilmiştir. Elde edilen belgelerde ilk olarak OSEM'in bütün sigorta şirketlerine TSB vasıtasıyla ulaşabildiği ve TSB'de yapılan toplantılarda servislerden OSEM sertifikası istenmesi yönünde sigorta şirketlerine telkinde bulunulduğu görülmektedir. Ayrıca sigorta

şirketlerinin anlaşmalı servislerini OSEM SS 10001 sertifikası almaya yönlendirdiği, hatta bazı sigorta şirketlerince OSEM sertifikası alınmasının zorunlu tutulduğu anlaşılmaktadır.

- (19) Diğer bir deyişle OSEM'in sigorta şirketleri ile organik bağından doğan avantajlar sektörde başka hiçbir sertifika kuruluşunun sahip olmadığı bir fiili üstünlüğü ortaya çıkarmaktadır. Elde edilen belgeler ayrıca, OSEM'in sertifikasyon faaliyetinin pazardaki tarafsız bir teşebbüsün göstereceği faaliyetten farklılaştığını, odak noktasının sigorta şirketleri vasıtasıyla sertifikalandırmanın sağlanması olduğunu göstermektedir. Bu strateji kapsamında hasar onarım servisleri gerek doğrudan OSEM tarafından gerekse de anlaşmalı oldukları sigorta şirketleri tarafından OSEM SS 10001 sertifikası alınması yönünde bir baskıyla karşı karşıya kalabilmektedir. Nitekim OSEM sertifikasına sahip hasar onarım servisleri, sigorta şirketleri tarafından daha çok tercih edilebilir konuma gelebilecek ve bu sayede daha fazla hasar onarım müşterisine ulaşabilecektir. Diğer yandan OSEM sertifikasına sahip olmayan diğer servislerin pazardan dışlanması söz konusu olabilecektir. Bu çerçevede hasar onarım hizmetleri pazarındaki rekabet üzerinde doğacak olan etki, tamamen, alıcı konumdaki sigorta şirketlerinin üyesi oldukları teşebbüs birliğinin iştiraki tarafından verilen sertifikayı tercih etmelerinden kaynaklanacaktır. Anılan kapsamda ayrıca motorlu araçlara yönelik hasar onarım servislerine ilişkin standart belirleme ve sertifikasyon hizmetleri pazarında faaliyet gösteren diğer sertifikasyon kuruluşlarının pazardan dışlanması da olasıdır. Kaldı ki (.....).
- (20) OSEM'in pazarda sahip olduğu konum, taraflarla olan yapısal bağı ve ticari ilişkileri çerçevesinde sertifika vermesinin hasar onarım servisleri arasındaki rekabete olumsuz etki edebilecek ve buna ek olarak hasar onarım servislerinin OSEM sertifikasına yönlendirilmeleri zamanla OSEM sertifikasının zorunlu hale gelmesine yol açarak sertifikasyon pazarındaki rekabeti bozabilecektir.

OSEM'in Hasar Yönetim Sistemi (HYS) İşleticiliğine Yönelik Faaliyeti

- (21) HYS, ortaya çıkan hasar sonrasında sigorta şirketlerinin, otomotiv eksperlerinin, hasar onarım servislerinin ve yedek parça tedarikçilerinin hasar süreçlerini tek bir sistem üzerinden takip edebildikleri, kapsamlı bir yazılımdır. Bu çerçevede sigorta şirketleri hasarın ortaya çıkmasının ardından, sigortalı tarafından hasarın karşılanması için başvuru yapılmasını takiben, hasarın tespiti ve giderilmesi için yasal zorunluluk olarak süreç yönetimini gerçekleştirmek durumundadır. HYS hizmetinin temel know-how'ını her bir otomotiv parçasının bilgilerini içeren katalog oluşturmaktadır. Nitekim hasar onarımında, özellikle tedarikçilerden yedek parça temininde, yazılım dâhilinde doğru parçanın tespit edilebilmesi en kritik görev haline gelmektedir. OSEM de bu alanda, altyapısını Gebze'de faaliyet göstermekte olan ICT Bilgi Teknolojileri Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti. adlı firmadan, katalog bilgilerini ise Alman menşeli olduğu belirtilen DAT Otomotiv Servis Sistemleri Tic. Ltd. Şti. firmasından satın aldığı OSEM PORTAL ile otomotiv sigortaları branşında eksper, tedarikçi, mobil donanım, anlaşmalı servis ve saha denetim süreçlerinin yönetilmesini sağlayan elektronik bir sistem sağlamaktadır.
- (22) HYS işleticiliği pazarına bakıldığında ayrıca OTOANALİZ, DIGILERA, ICC, KETSOFT gibi markalar altında çeşitli teşebbüslerin faaliyette bulunduğu görülmektedir. 2019 yılında (.....) sigorta şirketi arasından (.....) yazılımını kullanan sigorta şirketi sayısı (.....) olarak gerçekleşmiştir. Buna paralel olarak (.....) üzerinden geçen kasko ve trafik dosya sayısı da toplam kasko ve trafik dosya sayısının yaklaşık % (.....) oluşturmaktadır. 2020 yılına gelindiğinde ise (.....) ve (.....)'nin OSEM PORTAL kullanmaya başladığı görülmektedir. Bu kapsamda (.....) hizmet verdiği sigorta şirketi sayısının (.....) düştüğü,

kasko ve trafik dosya sayısı bakımından ise (.....) üzerinden geçen dosya sayısının toplam dosya sayısına oranının yaklaşık % (.....) gerilediği görülmektedir.

- (23) Dosya kapsamında elde edilen belgelerde OSEM PORTAL hizmeti kapsamında OSEM'in yapısı gereği bazı avantajlardan yararlandığı tespit edilmiştir. Örneğin, OSEM yöneticilerinin sigorta şirketlerinin hasar birimlerinden OSEM PORTAL denemelerinin yapılması ve varsa hata ya da eksikliklerin rapor edilmesi için yardım talep ettiği görülmüştür. Bu geri bildirimler sayesinde OSEM PORTAL'ın hata ve eksiklikleri tespit edilebilmekte, eksiklikleri giderilen yazılım iyileştirilmektedir. Hâlbuki piyasadaki diğer yazılım firmalarının, ürünlerini sigorta şirketlerinin denemesine açması için asgari kriterleri yerine getirmesi gerekmektedir. Ayrıca OSEM ile TSB arasındaki organik bağın bir yansıması olarak OSEM PORTAL faaliyetinin geliştirilmesi ve pazarlanması için SBM desteğinden yararlanılmasına ilişkin dosya kapsamında pek çok delil elde edilmiştir. Örneğin Protokol'de yer alan hükümler gereğince OSEM'in bilişim ve veri madenciliği şeklinde ifade edilen ve oldukça geniş bir alanı kapsayan hizmetleri SBM'den ücretsiz olarak edinebileceği anlaşılmaktadır.
- (24) Ayrıca OSEM PORTAL kullanan sigorta şirketlerinin bilgilerinin OSEM PORTAL üzerinden geçmesi OSEM'in yönetim yapısı nedeniyle bu bilgilerin, OSEM'in yönetiminde yer alan sigorta şirketleri yöneticileri bakımından şeffaf hale gelmesi riskini beraberinde getirmektedir. Ek olarak OSEM'de yönetici konumunda bulunmaları nedeniyle rakip sigorta şirketlerinin, birbirlerinin HYS maliyetleri hakkında bilgi sahibi olması ve kendi ticari kararlarını buna göre şekillendirmeleri mümkün olabilecektir. Son olarak, sigorta şirketlerinin aidatları ile hâlihazırda TSB vasıtasıyla finanse edilen OSEM PORTAL'ı sadece bazı sigorta şirketlerinin kullanması sigorta şirketlerinin arasındaki rekabete de doğrudan etki edebilecek niteliktedir.

H.2. Şikâyetçinin Görüşleri

- (25) Dosyada gizlilik talepli şikâyet başvurusunda bulunan, (.....) tarafından (.....) açıklamalarda bulunulmuştur. (.....). Teşebbüs, beyanlarında öncelikle OSEM'in sigorta sektörüne yönelik destek hizmetleri pazarında faaliyet göstermesi halinde ortaya çıkan temel sorunun, sigortacılık sektörünün mesleki kuruluşunun iştiraki olmasından kaynaklandığını ifade etmiştir. Diğer bir deyişle, OSEM'in TSB'nin iştiraki olması nedeniyle pazardaki diğer oyuncular karşısında "kaçınılmaz ve önlenemez bir şekilde avantajlı" olacağı ileri sürülmektedir.
- (26) Teşebbüs, bu çerçevede TSB'nin OSEM'in hisselerinin tamamına sahip olması ile daha azına sahip olması noktasında herhangi bir fark ortaya çıkmayacağını, OSEM'in müşteri kazanmaya yönelik yaptığı tüm girişimlerde TSB'nin iştiraki olduğunu belirteceğini ve bunu bir avantaj olarak sunacağını dile getirmiştir. Ayrıca bu eylemlerin tespit edilmesinin mümkün olmayacağı, OSEM'in sigorta şirketlerini ziyaretlerinde TSB iştiraki olduğunu belirteceği, yazıya dökülmeksizin ve herhangi bir belge üretmeksizin gerçekleştirilen bu eylemlerin saptanamayacağı ifade edilmiştir. Bu kapsamda, taahhütlerin kabul edilmesi sonrasında taahhüde ilişkin ortaya çıkacak aykırılığa yönelik hiçbir caydırıcılığın söz konusu olmayacağı belirtilmiştir.
- (27) Teşebbüsün ifade ettiği bir diğer çekince, TSB üyelerine ait bilgilere OSEM tarafından kolayca ulaşılabilecek olmasıdır. OSEM'in mevcut yönetim yapısında sigorta şirketlerinin yöneticilerinin bulunduğu belirtmiş, bu yapı değişse dahi OSEM'e bilgi akışı olacağını ileri sürmüştür. Buna ek olarak, Sigortacılık Destek Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in 6. maddesinde yer alan "*Şirketlerin yönetim ve denetiminde bulunanlar ile bunlar adına imza atmaya yetkili olanlar destek hizmeti aldıkları kuruluşların yönetim ve denetim*

kurullarında görev alamaz” hükmü gereği OSEM’de sigorta şirketlerinin yöneticilerinin yer almaması gerektiği belirtilmiştir.

- (28) Teşebbüs tarafından ayrıca, OSEM’in, hâlihazırda yalnızca TSB ve OSEM yönetiminde yer alan üyelerin yöneticisi oldukları sigorta şirketleriyle çalıştığına dikkat çekilmiştir. Bu anlamda OSEM’in OSEM PORTAL hizmetinin sağlanması kapsamında; OSEM Yönetim Kurulu Başkanı A. Ceyhan HANCIOĞLU’nun Genel Müdür olarak görev yaptığı HDI ve TSB Yönetim Kurulu Başkanı olan Atilla BENLİ’nin Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptığı Türkiye Sigorta A.Ş. ile çalışmakta olduğu, ayrıca TSB Başkan Yardımcısı Mehmet ŞENCAN’ın Genel Müdür olarak görev yaptığı Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi ile görüşmeler sürdürdüğü ifade edilmiştir. Bu durumun, OSEM’in TSB iştiraki olmasının sigorta şirketlerinin tercihi bakımından önemli ve etkileyici olduğunu gösterdiği belirtilmiştir. Teşebbüs, açıklanan nedenlerle TSB’nin OSEM’in hissedarı olarak kalmaya devam ettiği sürece herhangi bir taahhüdün Kurul tarafından kabul edilmemesi gerektiğini ifade etmiştir.

H.3. İlk Taahhüt Metni ve Değerlendirmeler

- (29) Taraflarca sunulan ilk taahhüt metnine aşağıda yer verilmiştir:

“1- Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından hâlihazırda OSEM A.Ş.’nin hisse paylarının tamamına yönelik sahipliğin, taahhütleri bağlayıcı hale getiren Rekabet Kurulu kararının tarafımıza tebliğinde itibaren 1 (bir) yıl içerisinde OSEM A.Ş.’deki kontrol hakkı sağlayan hisselerinin ve/veya hisselerinin tamamının elden çıkarılması suretiyle tarafımıza iletilen rekabet karşıtı çekinceleri ortadan kaldıracak ve yeni rekabet karşıtı sorunlara yol açmayacak bir alıcıya devredilmesi ve devir sonrasında Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği’nin OSEM A.Ş. üzerinde ortak veya tek kontrol hakkının bulunmamasının sağlanması taahhüt edilmektedir.

2- Sigortacılık Kanunu uyarınca Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde kurulu ayrı bir teşebbüs birliği niteliğindeki Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi’nden; araç sigortalarındaki onarım parçalarına ilişkin dataları (bilgileri), 09.08.2008 tarih ve 26962 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan ve çeşitli değişikliklere uğramış olan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğinin 18. ve 24. Maddesi uyarınca, SEDDK (eski Hazine) tarafından çıkarılacak usul ve esaslara uygun olarak, sigorta şirketleri ve marka model kırılımında olmadan toplulaştırılmış olarak yalnızca parça bazında ve maliyet kınımını gösterir şekilde paylaşması için karar alınmasını sağlamak için girişimde bulunacak ve Rekabet Kurumu’na, taahhütün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde SBM tarafından alınacak kararın ve bilgi paylaşım formatının bir örneğini sunulacaktır.

3- OSEM A.Ş.’nin hisse devri sonrasında, OSEM Yönetim Kurulu üyeleri arasında piyasada faaliyet gösteren sigorta şirketlerinden en fazla birinin çalışanı/çalışanları yahut yöneticisi/yöneticileri bulunacağı taahhüt edilmektedir.

4- OSEM Yönetim Kurulu üyelerinden, TTK. md.553 kapsamında hukuki sorumlulukları beyanında OSEM Yönetim Kurulu üyesi olmaları sebebiyle öğrenecekleri bilgileri, kendilerinin veya başkaca kuruluşların çıkarları için kullanmayacaklarına ilişkin taahhüt alınacaktır. Bu taahhüt beyanları kurumunuza, taahhütün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde, sunulacaktır.

5- Oto bakım ve onarım servislerinin OSEM sertifikası alma konusunda, herhangi bir şekilde zorlanmayacağına dair alınacak teşebbüs birliği kararı sigorta şirketleri

ile paylaşılacak ve taahhütün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde Kurumunuza tevsik edilecektir.”

- (30) Taahhüt paketinde ayrıca OSEM'e ilişkin "5. maddedeki taahhüdün kabulünün tebliği sonrasında hasar onarım servislerinin OSEM sertifikası almasına yönelik bir zorunluluk olmadığına dair bir açıklama OSEM'e ait web sitesinde "Oto Bakım ve Onarım Merkezi" ile ilgili bölüm içerisine eklenecek ve bu durum 60 gün içerisinde tarafınıza tevsik edilecektir." şeklinde kaleme alınan bir hususa daha yer verilmiştir. Son olarak metinde TSB ve OSEM'in Kurul tarafından öngörülebilecek olan değişimleri, ekleme ve çıkarmaları da yapmayı düşündüğü, bu yönde bir talep gelmesi halinde gereğini yerine getirmeyi yetkili kurullarında değerlendirecekleri ifade edilmiştir.
- (31) Taahhüt paketi kapsamında getirilen çözüm önerilerinin faaliyetler bazında ayrıştırılmadığı görülmekte, bununla beraber bazı taahhütlerin OSEM'in hissedarlık ve yönetim yapısıyla alakalı olması sebebiyle yukarıda yer verilen üç faaliyet ile de alakalı olduğu, bazılarının ise bu faaliyetlerden birine veya ikisine temas ettiği anlaşılmaktadır. Nitekim OSEM'in kontrol ve yönetim yapısına ilişkin olarak sunulan 1., 3. ve 4. maddeler bütün faaliyetleri ilgilendirirken, SBM ile veri paylaşımına ilişkin hususlara değinen 2. madde EPS ve HYS faaliyetlerini, hasar onarım servislerine yönelik 5. madde ise servis sertifikasyonu faaliyetini ilgilendirmektedir.
- (32) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrasında,

“Yürütülmekte olan bir önaraştırma ya da soruşturma sürecinde 4 üncü veya 6 ncı madde kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birliklerince taahhüt sunulabilir. Kurul söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebileceğine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri açısından bağlayıcı hale getirerek soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verilmesine karar verebilir. Rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlallerle ilgili olarak taahhüt kabul edilmez ...

Kurul üçüncü fıkraya göre bir karar verdikten sonra aşağıdaki hallerde tekrar soruşturma açabilir:

- a) Kararın alınmasına temel teşkil eden herhangi bir unsurda esaslı değişiklik olması*
- b) İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin verdikleri taahhütlere aykırı davranmaları*
- c) Kararın taraflarca sunulan eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanılarak verilmiş olması”*

hükmüne yer verilmektedir.

İlk Taahhüt Metninin 1. Maddesi Hakkında Değerlendirme

- (33) 1. madde ile getirilen taahhüt önerisi, TSB'nin OSEM üzerindeki kontrolü sebebiyle ortaya çıkan çekinceleri ortadan kaldırmaya yönelik yapısal bir değişikliği ortaya koymaktadır. Anılan madde ile TSB'nin OSEM üzerinde kontrol sağlayan hisselerini devredeceği öngörülmüş, fakat bu aşamada devrin hangi teşebbüse yapılacağı belirtilmemiştir. Bununla beraber taraflar, OSEM hisselerinin Soruşturma Raporu'nda iletilen rekabet karşıtı çekinceleri ortadan kaldıracak ve yeni rekabet karşıtı sorunlara yol açmayacak bir alıcıya devredileceğini taahhüt etmiştir. Metin içerisinde ayrıca devir sonrasında TSB'nin

OSEM'in belirli oranda hissesine sahip olmasının mümkün olduğu görülmekte, fakat bu hisselerin TSB'ye ortak veya tek kontrol hakkı tanımayacağı da taahhüt edilmektedir.

- (34) Soruşturma Raporu içerisinde ele alınan üç faaliyet açısından da OSEM'in bir teşebbüs birliğinin iştiraki olmasından dolayı ortaya çıkan rekabet karşıtı riskler tespit edilmiş, TSB'nin sigorta şirketleriyle olan ilişkileri dolayısıyla gerek doğrudan OSEM'in rakibi olan (sertifikasyon kuruluşları gibi) gerekse de piyasanın farklı seviyelerinde faaliyet gösteren (eşdeğer parça üreticileri, hasar onarım servisleri gibi) teşebbüsler adına ortaya çıkacak rekabet karşıtı olumsuzluklar ele alınmıştır. Örneğin, eşdeğer parçaların ya da hasar onarım hizmetinin alıcısı konumunda bulunan sigorta şirketlerinin, üyesi oldukları teşebbüs birliği vasıtasıyla aynı zamanda bu parçaların ve hizmetlerin standartlarını belirliyor ve sertifikasyon sağlıyor oluşunun getireceği rekabet sorunları saptanmıştır. Bu çerçevede OSEM'in hukuken TSB kontrolünden çıkarak piyasada faaliyet gösteren rakipleri ile eşit ve adil rekabet koşullarında faaliyetlerine devam etmesine yönelik olarak getirilen bu yapısal çözümün uygun olduğu tespit edilmiştir.

İlk Taahhüt Metninin 2. Maddesine İlişkin Değerlendirme

- (35) Bu maddede SBM nezdinde tutulan, araç sigortalarındaki onarım parçalarına ilişkin verinin paylaşımına dair hususlara yer verilmiştir. Metne göre taraflar parça bazında ve maliyet kırılımını gösterir şekilde bir veri setinin mevzuata uygun şekilde yayınlanması için girişimde bulunacak, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) tarafından uygun görülecek şekilde bu bilginin yayınlanmasını sağlamak için karar alacaktır.
- (36) Soruşturma Raporu'nda yer verildiği üzere, gerek SBM ile OSEM arasında yapılan Protokol kapsamında gerekse de başka bir yolla SBM tarafından onarım parçalarına yönelik bilgilerin münhasıran OSEM'e verilmesi EPS pazarında rekabeti bozan bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Buna ek olarak, bahse konu Protokol kapsamında OSEM'e SBM tarafından ücretsiz olarak verilmesi öngörülen bilişim altyapısı ve veri madenciliği hizmetlerinin de HYS pazarındaki rekabeti bozacağı değerlendirilmiştir. Bu husus soruşturma taraflarıyla yapılan görüşmelerde de dile getirilmiş, anılan bilgilerin OSEM'le paylaşılmasının önüne geçecek bir çözümün yahut bilgilerin kamuya açık şekilde paylaşılması yönteminin benimsenebileceğine yönelik fikirler üzerinde durulmuştur. Bu çerçevede, taahhüt görüşmelerinde aşağıdaki hususlar vurgulanmıştır:
- 04.05.2016 tarihinde SBM ile OSEM arasında imzalanmış olan SBM-OSEM Bilgi İşlem Hizmetleri Yönetim Protokolü'nün sonlandırılması gereği,
  - Üçüncü taraflarca paylaşılacak bilgilerin hangileri olduğunun ve kimlerle hangi usuller çerçevesinde paylaşılacağına netleştirilmesi gereği.
- (37) Buna karşılık, taraflarca sunulan taahhüt paketinin 2. maddesinde, taahhüt görüşmelerinde vurgulanan hususlarda değişiklik yapılmadığı anlaşılmıştır. 2. maddede dikkati çeken hususların başında OSEM'e sağlanan bilgilerin yasal dayanağının Protokol olmasına karşılık, üçüncü kişilere sağlanacak bilgilerin dayanağının Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi Yönetmeliğinin¹ 18. ve 24. maddeleri ile SEDDK tarafından çıkarılacağı belirtilen usul ve esaslara dayandırılmış olması gelmektedir.
- (38) Bahse konu Yönetmeliğin 18. ve 24. maddeleri sırasıyla aşağıdaki gibidir:

*Müsteşarlıkça talep edilecek çalışmalar (Değişik: R.G. 05.03.2013–28578)
MADDE 18 (Değişik: R.G. 05.03.2013–28578)*

¹ 09.08.2008 tarih ve 26962 sayılı Resmi Gazete.

(1) (Değişik: R.G. 07.03.2015–29288) Müsteşarlık tarafından Merkezin görev ve yetki alanı çerçevesinde talep edilen her türlü uygulama ve çalışmalar ayrıca bir işleme gerek olmaksızın münhasıran Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Merkez tarafından yerine getirilir, gerekli sistemler kurulur.

(2) (Değişik: R.G. 05.03.2013–28578) Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre, Merkez bünyesinde Müsteşarlık, Birlik, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Ekspertleri İcra Komitesi, Türkiye Madeni Eşya Sanatkarları Federasyonu, Türkiye çapında en fazla üyeye sahip tüketici derneğinin temsilcilerinden oluşan ve trafik sigortaları hasar ödemelerinde esas alınacak eşdeğer, orijinal, orijinale eşdeğer mamul ve benzeri parça kriterleri ile tamirhane referans listesinin tespitine ilişkin olarak çalışmalar yapacak bir komisyon kurulur. Komisyonun üye sayısı yediyi geçemez.

(3) (Değişik: R.G. 05.03.2013–28578) Merkez, sigortacılık sektörünün ortak veri tabanı olarak faaliyette bulunur. Bu çerçevede kuruluş amaçları doğrultusunda, özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarından, ilgili mevzuatla kurulmuş diğer bilgi merkezlerinden bilgi talep etmeye ve bunlarla Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden bilgi alışverişine yönelik sözleşmeler imzalamaya yetkilidir. Merkez söz konusu sözleşmelere ilişkin Birlikten görüş alır.

Bilgi kayıtlarına erişim

MADDE 24

(1) Sigortalılara, taraf oldukları sigorta sözleşmeleri ile ilgili özet sigorta ve hasar bilgilerine internet ortamında erişim imkânı sağlanır.

(2) Münhasıran çalışma konuları ile ilgili olmak üzere Merkez nezdinde tutulan bilgilere dışarıdan erişim tanınacak yetkili kullanıcılar ve erişebilecekleri kayıtların içeriği ile erişim şekli Müsteşarlıkça belirlenir.

(3) (Değişik: R.G. 03.12.2011–28131) Kurallara uymayan yetkili kullanıcıların sisteme erişimleri ve bilgi kayıtlarından yararlanmaları, Müsteşarlığın onayına tabi olmak üzere ilgili Yönetim Komitesi kararıyla sınırlandırılır. Bu durumun süreklilik göstermesi halinde, bu kişilerin sisteme erişim ve bilgi kayıtlarından yararlanma yetkileri Müsteşarlığın onayına tabi olmak üzere Yönetim Komitesi kararıyla kaldırılır.

(4) (Değişik: R.G. 03.12.2011–28131) Merkez nezdinde tutulan bilgileri talep eden yetkili kullanıcılar dışındaki diğer isteklilerin talepleri Yönetim Komitesi tarafından karara bağlanır. Bu fıkra kapsamında verilecek bilgilerin içeriği Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(5) (Değişik: R.G. 03.12.2011–28131) Yönetim Komitesi, yetkili kullanıcılar dışındaki diğer isteklilerin sahip oldukları bilgileri belirlenen amaç doğrultusunda kullanmalarını teminen gerekli tedbirleri alır.

(6) (Değişik: R.G. 03.12.2011–28131) İkinci ve dördüncü fıkralar kapsamında tanınacak erişimin ve/veya verilecek bilgilerin ücretinin belirlenmesine veya ücretsiz olarak sağlanmasına Yönetim Komitesince karar verilir. Münhasıran çalışma konuları ile ilgili olmak üzere 24/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarına bu madde kapsamında sağlanan hizmet ücrete tabi değildir.

- (39) Yukarıda yer verilen düzenlemelere bakıldığında, SBM’de yer alan bilgilerin ya yetkili kullanıcılara sağlanacağı ya da isteklilere Yönetim Komitesinin kararıyla verileceği anlaşılmaktadır. Buna ek olarak bu hizmetin ücretli olup olmayacağı da Yönetim Komitesinin takdirine bırakılmış durumdadır. Bu hükümlerde üçüncü kişilere sağlanacak bilgilerin niteliğinin SEDDK tarafından belirleneceği anlaşılmaktadır. Bu duruma OSEM ile SBM arasındaki Protokol’ün sonlandırılmasına dair herhangi bir taahhütte

bulunulmadığı da eklendiğinde, SBM ile OSEM arasındaki bilgi paylaşımının temelini teşkil eden Protokol'ün varlığının korunacağı ve bu paylaşımın anılan Protokol kapsamında devam edeceği; bu bilgileri talep edecek üçüncü kişilerle hangi bilgilerin paylaşılacağına dair düzenlemenin SEDDK tarafından yapılacağı ve bunu müteakip taleplerin ve olası ücretlerin SBM Yönetim Komitesinin takdirine bırakılacağı anlaşılmaktadır. Ayrıca bahse konu verilerin kamuya açık bir biçimde paylaşılması da öngörülmemiştir.

- (40) Mevcut taahhüt metni uyarınca SBM'nin münhasıran OSEM'e sağladığı veriler hakkında kesin bir sonuca varmak mümkün görünmemektedir. Zira, Soruşturma Raporu'nda da yer verilen Protokol'ün devam edip etmeyeceği belirsizdir. Ayrıca veri paylaşımından doğan çekinceleri gidermeye yönelik herhangi bir davranışsal taahhüde de yer verilmiş değildir. Diğer yandan metin içerisinde gerçekleştirileceği ifade edilen bilgi paylaşımının kamuya açık yapılacağına yönelik net bir ibareye de rastlanmamaktadır. Kaldı ki bu bilgi paylaşımının ancak SEDDK tarafından uygun görülmesi halinde yapılacağı anlaşılmaktadır. Bu verilerden hareketle, bilgilerin, Soruşturma Raporu'nda yer verilen rekabet sorunlarını giderecek şekilde, OSEM ile paylaşılmasının durdurulacağı veya söz konusu bilgilerin kamuya açık olarak paylaşılacağı gibi kabul edilebilir taahhütlerin sunulmadığı görülmektedir.
- (41) Açıklanan gerekçelerle EPS ve HYS faaliyetleri açısından kritik önem taşıyan veri paylaşımına yönelik asgari belirliliğin sağlanmadığı ve etkili şekilde uygulanabilir bir taahhüdün sunulmadığı, bu bakımdan taahhüt paketinin 2. maddesinde sunulan taahhüdün rekabet sorunlarını gidermeye elverişli, kısa sürede etkili şekilde uygulanabilir olmadığı değerlendirilmiştir.

İlk Taahhüt Metninin 3. ve 4. Maddeleri Hakkında Değerlendirme

- (42) Taraflarca sunulan taahhüt paketinin 3. maddesi ile, OSEM hangi alıcıya devredilirse devredilsin yönetim kurulu üyeleri arasında en fazla bir sigorta şirketinin çalışanının/çalışanlarının yahut yöneticisinin/yöneticilerinin bulunacağı taahhüt edilmekte olup bu çözüm ile hukuken TSB'nin kontrolünden çıkan OSEM'in, birden fazla sigorta şirketinin temsilcisinin bulunduğu bir yönetim kurulu yapısı ile fiilen bir teşebbüs birliği olarak faaliyet göstermeye devam etmesi önünde bir engel yaratılmış olacaktır. Bununla birlikte, anılan sınırlamanın yalnızca yönetim kurulu üyeleri açısından getirildiği görülmektedir. Bununla birlikte, OSEM'in yönetiminde yer alacak genel müdür, genel müdür yardımcıları gibi icrai yetkileri olan pozisyonlar açısından da yukarıda yer verilen sınırlamanın getirilmesi gerekmekte olup, OSEM'in yönetim kademesinde farklı sigorta şirketlerinin yöneticilerinin bulunması durumunda, OSEM'in teşebbüs birliği kontrolünde olmasından kaynaklanan sorunların fiilen devam edebileceği değerlendirilmiştir.
- (43) Davranışsal bir taahhüdü içeren 4. maddeyle ise OSEM yönetim kurulu üyelerinin öğrenecekleri bilgileri başka bir kuruluşun çıkarları için kullanmayacaklarına yönelik taahhüt verilmektedir. Bu taahhüt ile ayrıca OSEM'in HYS hizmeti sunduğu sigorta şirketlerinin rekabete hassas verilerinin güvenliğinin sağlanması konusunda fayda sağlanabilecektir.
- (44) Yukarıda ele alınan maddeler dolayısıyla 4. maddede sunulan taahhüdün rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu, 3. maddede sunulan taahhüdün ise orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olmadığı değerlendirilmiştir.

Taahhüt Metninin 5. Maddesine İlişkin Değerlendirme

- (45) Taahhüt paketinin 5. maddesinde, hasar onarım servislerine yönelik servis sertifikaları sağlanması adına zorunluluk uygulaması benimsenmeyeceğine yönelik kararın sigorta şirketleriyle paylaşılacağı ifade edilmektedir. Ayrıca hasar onarım servislerinin OSEM sertifikası almasına yönelik bir zorunluluk olmadığına dair bir açıklama OSEM'e ait web sitesinde de yayınlanacaktır. Yukarıda incelenen yapısal değişikliklerle beraber düşünüldüğünde anılan taahhüdün yerine getirilmesi sonrasında piyasada zorunluluk algısının oluşmasının büyük ölçüde engelleneceği, bu nedenle getirilen taahhüdün servis sertifikasyonu faaliyetleri açısından rekabetçi çekinceleri gidermeye yönelik uygun bir çözüm olduğu değerlendirilmiştir.
- (46) Yapılan değerlendirmeler sonucunda, 03.12.2020 tarihli ve 20-52/729-M sayılı Kurul kararı ile taahhüt paketinin 1., 4. ve 5. maddeleri uygun bulunmuş, 2. ve 3. maddeleri ise rekabet sorunlarını gidermede yeterli bulunmamıştır.

H.4. Revize Taahhüt Metni ve Değerlendirmeler

- (47) Taraflarca, 03.12.2020 tarihli ve 20-52/729-M sayılı Kurul kararı doğrultusunda ilk taahhüt metninin 2. ve 3. maddeleri gözden geçirilerek hazırlanmış revize taahhüt metni 23.12.2020 tarih ve 13905 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Hazırlanan taahhüt metni hem TSB hem de OSEM için sunulmuş ve metni içeren TSB ve OSEM yönetim kurulu kararları da Kuruma tevsik edilmiştir. TSB ve OSEM, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca hazırlanan taahhütleri, Soruşturma Raporu'nda özellikle yapısal anlamda ortaya koyulan sorunların giderilmesi amacıyla sunduklarını ifade etmiştir. Taraflarca sunulan yapısal ve davranışsal taahhütleri içeren revize taahhüt metni aşağıdaki gibidir:

"1- Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından hâlihazırda OSEM Sertifikasyon A.Ş.'nin hisse paylarının tamamına yönelik sahipliğin, taahhütleri bağlayıcı hale getiren Rekabet Kurulu kararının tarafımıza tebliğinde itibaren 1 (bir) yıl içerisinde OSEM Sertifikasyon A.Ş.'deki kontrol hakkı sağlayan hisselerinin ve/veya hisselerinin tamamının elden çıkarılması suretiyle tarafımıza iletilen rekabet karşıtı çekinceleri ortadan kaldıracak ve yeni rekabet karşıtı sorunlara yol açmayacak bir alıcıya devredilmesi ve devir sonrasında Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'nin OSEM Sertifikasyon A.Ş. üzerinde ortak veya tek kontrol hakkının bulunmamasının sağlanması taahhüt edilmektedir.

2- OSEM Sertifikasyon A.Ş. ile Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi arasında münhasıran ücretsiz bilgi alımını öngören 04.05.2016 tarihli SBM-OSEM Bilgi İşlem Hizmetleri Yönetim Protokolü fesih edilecek ve gelecekte de bu şekilde bir protokol imzalanmayacaktır. Rekabet Kurumu'na, taahhüdün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde feshi tevsik eden belgeler sunulacaktır. Ayrıca, Sigortacılık Kanunu uyarınca Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde kurulu ayrı bir teşebbüs birliği niteliğindeki Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi'nden; araç sigortalarındaki onarım parçalarına ilişkin dataları (bilgileri) mevzuata uygun şekilde ilgili paydaşlar ile paylaşması halinde, OSEM Sertifikasyon A.Ş. ve diğer tüm teşebbüsler ile eşit şartlarda paylaşması için karar alınmasını sağlamak üzere girişimde bulunulacak ve Rekabet Kurumu'na, taahhüdün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde SBM'ye iletilen talebin bir örneği sunulacaktır. Bu girişimin olumsuz sonuçlanması halinde ise anılan bilgilere OSEM Sertifikasyon A.Ş. tarafından hiçbir koşulda erişilmeyeceği taahhüt edilmektedir.

3- OSEM Sertifikasyon A.Ş.'nin hisse devri sonrasında, OSEM Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticileri arasında piyasada faaliyet gösteren sigorta şirketlerinden en fazla birinin çalışanı/çalışanları yahut yöneticisi/yöneticileri bulunacağı taahhüt edilmektedir.

4- OSEM Yönetim Kurulu üyelerinden, TTK. md.553 kapsamında hukuki sorumlulukları beyanında OSEM Yönetim Kurulu üyesi olmaları sebebiyle öğrenecekleri bilgileri, kendilerinin veya başkaca kuruluşların çıkarları için kullanmayacaklarına ilişkin taahhüt alınacaktır. Bu taahhüt beyanları kurumunuza, taahhütün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde, sunulacaktır.

5- Oto bakım ve onarım servislerinin OSEM sertifikası alma konusunda, herhangi bir şekilde zorlanmayacağına dair alınacak Yönetim Kurulu kararı sigorta şirketleri ile paylaşılacaktır. Ayrıca hasar onarım servislerinin OSEM sertifikası almasına yönelik zorunluluk olmadığına dair bir açıklama OSEM'e ait web sitesinde "Oto Bakım ve Onarım Merkezi" ile ilgili bölüm içerisine eklenecektir. Sigorta şirketleri ile paylaşılacak yazı ve web sitesindeki yayım, taahhütün bağlayıcı hale gelmesinin tarafımıza tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde Rekabet Kurumu'na tevsik edilecektir."

- (48) Revize taahhüt metninin 1., 4. ve 5. maddeleri ilk taahhüt metni ile aynı olduğundan, söz konusu maddelere ilişkin değerlendirmelere tekrar değinilmeyecek olup, ilk taahhüt metninden farklılaşan 2. ve 3. maddelere ilişkin değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

Revize Taahhüt Metninin 2. Maddesi Hakkında Değerlendirme

- (49) Taraflarca sunulan revize taahhüt paketinin 2. maddesinde SBM nezdinde tutulan, araç sigortaları kapsamında gerçekleşen onarımlarda kullanılan yedek parçalara ilişkin verinin paylaşımına dair hususlara yer verilmiştir. Madde metnine göre OSEM ve SBM arasında imzalanmış olan Protokol feshedilecek ve sonrasında buna benzer başka bir Protokol daha imzalanmayacaktır. Ayrıca, SBM ve OSEM arasında araç onarım parçalarına ilişkin bilgilerin paylaşılması durumunda bu bilgilere diğer teşebbüslerce de erişim sağlanabilmesi için girişimlerde bulunulacaktır. SBM nezdinde başlatılacak olan girişim sonucunda diğer teşebbüslerin bu bilgiye ulaşmasının sağlanamadığı durumlarda ise OSEM'in de söz konusu bilgilere erişemeyeceği taahhüt edilmektedir.
- (50) Getirilen taahhüt ile Protokol'ün sonlandırılacağı belirtilmektedir. Böylelikle ilk taahhüt paketinde, Protokol'ün devam edip etmeyeceğine yönelik endişelerin revize taahhüt maddesi ile giderildiği anlaşılmıştır.
- (51) Taahhüt paketinin 2. maddesinde yapılan değişiklik ile SBM'de tutulan hasar parçası verilerine OSEM'in rakiplerinden ayrıcalıklı bir şekilde ulaşmasının önüne geçilmiş, OSEM'in söz konusu verilere ulaşmasının ancak rakiplerinin de bu verilere eşit koşullarda erişebilmesi ile mümkün olacağı bir pazar yapısı tesis edilmiştir. Her ne kadar Protokol'ün sonlandırılması ile OSEM'e hasar verisi transferinin engellendiği düşünülmekteyse de, 2. maddenin sonuna getirilen "Bu girişimin olumsuz sonuçlanması halinde ise anılan bilgilere OSEM Sertifikasyon A.Ş. tarafından hiçbir koşulda erişilmeyeceği taahhüt edilmektedir." eklemesi ile bu durum pekiştirilmiştir.
- (52) Açıklanan gerekçelerle EPS ve HYS faaliyetleri açısından kritik önem taşıyan veri paylaşımına yönelik asgari belirliliğin sağlandığı, bu bakımdan revize taahhüt paketinin 2. maddesiyle sunulan taahhüdün rekabet sorunlarını gidermeye elverişli, kısa sürede etkili şekilde uygulanabilir olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Revize Taahhüt Metninin 3. Maddesi Hakkında Değerlendirme

- (53) OSEM'in hukuken TSB'nin kontrolünden çıkıyor oluşunun yanında, OSEM'in piyasada sektörel bir kuruluş gibi faaliyet göstermesine dayanan rekabet sorunlarının ortadan kaldırılmasına yönelik olarak taahhüt paketinin 3. maddesi sunulmuştur. Revize edilen 3. madde ile OSEM hangi alıcıya devredilirse devredilsin yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticileri arasında en fazla bir sigorta şirketinin çalışanının/çalışanlarının yahut yöneticisinin/yöneticilerinin bulunacağı taahhüt edilmiştir. Bu çözüm ile, hukuken TSB'nin kontrolünden çıkan OSEM'in, birden fazla sigorta şirketinin temsilcisinin bulunduğu bir yönetim kurulu ve üst düzey yönetici yapısı ile fiilen bir teşebbüs birliği olarak faaliyet göstermeye devam etmesinin önünde bir engel yaratılmış olacaktır. Anılan sınırlamanın, yönetim kurulu üyelerinin yanı sıra üst düzey yöneticiler bakımından da getirilmesiyle birlikte OSEM'in yönetiminde yer alacak genel müdür, genel müdür yardımcıları gibi icrai yetkileri olan pozisyonlar açısından farklı sigorta şirketlerinin çalışan ve/veya yöneticilerinin bulunması söz konusu olmayacaktır. Dolayısıyla, OSEM'in teşebbüs birliği kontrolünde olmasından kaynaklanan sorunların fiilen devam etmeyeceği ve söz konusu taahhüt maddesinde yapılan değişiklik ile sunulan taahhüdün ise orantılı, bu bağlamdaki rekabet sorununu gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir hale getirildiği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ:

- (54) 1) Rekabet Kurulunun 28.09.2019 tarihli ve 19-30/453-M sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği ve OSEM Sertifikasyon A.Ş. tarafından 23.12.2020 tarih ve 13905 sayılı yazı ile sunulan taahhüdün rekabet sorunlarını gidermesi nedeniyle kabulüne, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca sunulan taahhüdün bağlayıcı hale getirilerek taraflar hakkında 29.08.2019 tarih ve 19-30/453-M sayılı Kurul kararı ile başlatılmış olan soruşturmanın sonlandırılmasına,
- 2) Bu çerçevede;
- Taahhüt paketinin 1. maddesi ile gerekçeli Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 1 (bir) yıl içerisinde gerçekleştirilecek devir işleminin verilen taahhütteki şartlara uygun olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla devir sözleşmesinin bir örneğinin Kuruma gönderilmesine,
  - Taahhüt paketinin 2. maddesi ile OSEM Sertifikasyon A.Ş. ile Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi arasında imzalanmış olan 04.05.2016 tarihli SBM-OSEM Bilgi İşlem Hizmetleri Yönetim Protokolü'nün gerekçeli Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde feshedilerek işlemin Kuruma tevsik edilmesine,
  - Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin araç sigortalarındaki onarım parçalarına ilişkin dataları (bilgileri) mevzuata uygun şekilde ilgili paydaşlar ile paylaşması halinde, OSEM Sertifikasyon A.Ş. ve diğer tüm teşebbüsler ile eşit şartlarda paylaşması için karar alınmasını sağlamak üzere gerekçeli Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 90 gün içerisinde girişimde bulunulması ve ilgili yazışmalar ile Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi tarafından alınacak kararın bir örneğinin Kuruma gönderilmesine,
  - OSEM'in hisse devri sonrasında, OSEM yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerinin isimleri ile başka hangi teşebbüs veya teşebbüs birliklerinde görev yaptıklarına ilişkin bilgilerin devirden sonraki 60 gün içinde Kuruma bildirilmesine,

- OSEM yönetim kurulu üyelerinden, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu md.553 kapsamında hukuki sorumlulukları beyanında OSEM yönetim kurulu üyesi olmaları sebebiyle öğrenecekleri bilgileri, kendilerinin veya başkaca kuruluşların çıkarları için kullanmayacaklarına ilişkin olarak alınacak taahhüt beyanlarının gerekçeli Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde Kuruma gönderilmesine,
- Oto bakım ve onarım servislerinin OSEM Sertifikasyon A.Ş. sertifikası alma konusunda, herhangi bir şekilde zorlanmayacağına dair alınacak yönetim kurulu kararlarının Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğine üye bütün sigorta şirketleri ile paylaşılacağına ve ayrıca hasar onarım servislerinin OSEM Sertifikasyon A.Ş. sertifikası almasına yönelik zorunluluk olmadığına dair OSEM Sertifikasyon A.Ş.'ye ait web sitesine "Oto Bakım ve Onarım Merkezi" ile ilgili bölüm içerisine bir açıklama konulacağına dair taahhütlerin gerekçeli Kurul kararının taraflara tebliğinden itibaren 60 gün içerisinde gerçekleştirilerek Kuruma tevsik edilmesine,

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.